

ת"פ (חדרה) 48169-02-24 - מדינת ישראל נ' חסן גרבאן

פלילי - שיקולי ענישה

משפחה וירושה - אלימות במשפחה

פלילי - חוק העונשין - עבירות אלימות

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 48169-02-24 מדינת ישראל נ'
גרבאן(עציר)

לפני כבוד השופט אלכס אחטר

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י מתמחה הגב' בת אל אילוז

נגד

הנאשם
חסן גרבאן
ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד מסארווה

גזר דין

הנאשם הודה והורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, עבירות לפי סעיפים 335(ב)+334 לחוק העונשין - פציעה בנסיבות מחמירות (בת זוג).

תמצית עובדות כתב האישום

בתאריך 14.02.24, בין הנאשם למתלוננת, שהייתה בשבוע 20 להריונה, והם הורים לשלושה ילדים, החל וויכוח בנוגע למשכורתו של הנאשם.

לאחר הוויכוח, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שדחף אותה, צעק וקילל אותה והכה אותה במכת אגרוף לשפתייה. לאחר שהמתלוננת צעקה ואיימה להזמין משטרה, הנאשם דקר את המתלוננת בכתפה באמצעות סכין ונמלט כשהסכין ברשותו.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת נפיחות בשפה העליונה וחתך בזרוע יד ימין באורך 1.5 ס"מ שנשטף ונתפר בבית החולים.

הנאשם נעצר בתאריך 15.02.24 ועודנו נתון במעצר.

ראיות לעונש

בתאריך 15.04.24 העידה מטעם המאשימה המתלוננת - אשתו של הנאשם, טענה שהיא בסדר, יש לה 3 ילדים משותפים עם הנאשם ואחד נוסף בדרך. המתלוננת הביעה רצונה שהנאשם ישתחרר, טענה שהיא לא מפחדת ממנו ושהוא עשה מעשה אסור, אך עשה זאת מפני שהיה שיכור והתעצבן על הכסף. לדבריה, היא סולחת לו וקשה לה בלעדיו לבד עם הילדים.

בתאריך 04.06.24 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה הגישה תמונות של המתלוננת המשקפות את הפגיעות והפציעות שנגרמו לה ותיעוד רפואי של החבלות (ת/1-ת/2), כך גם הפנתה לנסיבות העבירות ולערכים המוגנים שנפגעו. עוד טענה שעיקר החומרה במעשי הנאשם טמון בעובדה שבוצעו כלפי אשתו, תוך שימוש בסכין וזאת בהיותה בהריון. לשיטת המאשימה יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם לנסיבות העבירות כנע בין 18-36 חודשי מאסר בפועל, תוך שהפנתה לפסיקה רלוונטית.

לאור עברו הפלילי של הנאשם (ת/3), וכן לאור כך שהעבירות בוצעו על רקע של צריכת אלכוהול והנאשם לא ביקש שליחתו לשירות המבחן ולא קיבל כל טיפול, ביקשה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם ברף האמצעי של המתחם לצד ענישה נלווית.

הסנגור טען שהאירוע לא היה מתכונן מראש, אלא ויכוח שהסלים על רקע כלכלי כאשר הנאשם הוא המפרנס היחיד בבית. בנסיבות אלה, הפנה לת"פ 39428-07-23 וטען שמכוחו ניתן ללמוד על מתחם ענישה שנע בין 6-18 חודשים.

הסנגור הפנה ללקיחת האחריות וההודאה של מרשו וזאת טרם שמיעת הראיות וכן לבקשתה של המתלוננת שלא למצות את הדין עם הנאשם. עוד הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אב לשלושה ילדים ואחד נוסף, נטען כי המשפחה סובלת ממצוקה כלכלית כאשר הנאשם הוא המפרנס היחיד. בנוסף, הפנה לתנאי המעצר בהם נתון הנאשם וטען כי ידוע שתנאים אלה קשים מתנאי מאסר ובהתאם לכך, ביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון ולהסתפק בימי מעצרו.

הנאשם ביקש לומר את דברו, הצטער על מה שעשה והביע רצונו לחזור למתלוננת ולילדיהם.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשי העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם - נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

הערכים המוגנים בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות הינם הגנה על שלמות גופו וביטחון האישי של אדם, על בריאותו ושלמותו, על הביטחון האישי של כל פרט ופרט ועל הסדר הציבורי ושלום הציבור בכלל. העונש המרבי הקבוע בצד העבירה, 6 שנות מאסר, משקף את החומרה היתרה המיוחסת לה. במקרה הנדון, הפגיעה בערכים אלו היא ממשית. למתלוננת נגרם חתך בזרועה שהצריך סגירתו עם תפרים. בע"פ 3863/09 מ"י נ' חסן [פורסם בנבו] (10.11.09) נאמר:

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כול אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברתה הישראלית על כול צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד... לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כול איש ותדע כול אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

וכן ככפי שנאמר בע"פ 5980/15 מדינת ישראל נ' זדה (23.03.16) אמנם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות אך דברים אלה מתאימים גם כאן בשינויים המחויבים:

"רבות כבר נפסק אודות תופעת השימוש בסכינים ושאר סוגי נשק קר כאמצעי ליישוב סכסוכים ומחלוקות, המחייבת תגובה עונשית מחמירה ומסר ברור מבתי המשפט וכלל רשויות אכיפת החוק, תוך מתן משקל משמעותי בענישה לשיקולי הרתעת היחיד והרבים, גם אל מול שיקולים אישיים"
לעניין מנעד הענישה הרחב נכתב: **"אירועי אלימות המגולמים בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שהיא העבירה העיקרית בה הורשע המשיב, עשויים**

להתרחש במגוון רחב מאוד של מצבים, נסיבות ביצוע ורמות חומרה. ואכן, הפסיקה כוללת מנעד רחב של רמות ענישה, בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל מקרה. בקביעת מתחם העונש ההולם ובגזירת הדין בגדרו אין די בהתייחסות לסעיף העבירה בו הורשע הנאשם, אלא העיקר הוא בעובדות ובנסיבות האירועים הספציפיים בגינן הורשע הנאשם"

אם כן, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה זו היא הטלת מאסר בפועל לתקופה ממושכת.

יתרה מכך, בעניינו המתלוננת איננה אישה זרה כי אם אשתו של הנאשם ואם ילדיו ואת התקיפה כנגדה ביצע בהיותה בהריון. בכך הנאשם פגע בערכים המוגנים של ביטחון והגנה על שלמות גופה של המתלוננת ובפגיעה בכבודה ובזכותה לשלום ושלווה.

לעניין זה, ראו ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל: "מעשי אלימות בתוך המשפחה, נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הצפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך המשפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד ההדדי. הפרתה של צפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת אלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש".

וכן רע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל שם נקבע לעניין זה כדלהלן: "זה לא מכבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם".

אשר לעבירות אלימות נגד בן זוג נאמר ברע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.4.2019):

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלמות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג". (ור' גם רע"פ 5227/20 אומר נ' מ"י (6/8/20))

למרבה הצער בית המשפט נחשף חדשות לבקרים כיצד ריב בין בני זוג עלול להסלים ולהוביל לתוצאות קשות יותר מאלה המפורטות בכתב האישום.

לעניין זה, אפנה לע"פ 2506/20 פלוני נ' מדינת ישראל (22.12.21):

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הטמונה בעבירות אלימות בין בני זוג ועל הצורך בענישה מחמירה הנותנת ביטוי לסלידה מעבירות מעין אלו (וראו למשל: ע"פ 1568/14 דובגילנוק נ' מדינת ישראל, פסקה 13 [פורסם בנבו] (31.3.2015); ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 14 [פורסם בנבו] (31.1.2019) (להלן: עניין פרץ); זאת, גם במקרים שבהם מדובר בבני זוג שנפרדו: ע"פ 4221/13 ואנונו נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [פורסם בנבו] (26.3.2015)).

וכפי שנאמרו הדברים בעניין פרץ:

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים:

חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך לא עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007)).

[...] ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה [...]. (פסקה 14).

דברים אלה נכתבו לפני כשלוש שנים, והם תקפים גם היום ביתר שאת."

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, בפסיקה נקבע מנעד רחב של מתחם עונש הולם לעבירות בהן הורשע הנאשם וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו.

ברע"פ 643/24 חודוס נ' מדינת ישראל (29.01.24) - המערער הורשע בביצוע עבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש- בת זגו ותקיפה סתם- בת זוג בשני אירועים. אושר מתחם ענישה הולם בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, בעל עבר פלילי שנתמך בהמלצת שירות המבחן לצו של"צ, נדון ל-11 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 3842/21 גודיב נ' מדינת ישראל (03.06.21) - המערער הורשע בביצוע עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות כשהעברין נושא נשק קר לאחר שתקף את בת זוגתו. בהיותו שיכור, המערער השליך בקבוק זכוכית לעבר המתלוננת כשהייתה בגבו אליה וגרם לה חתך מדמם בקרקפת לאחר שחשד שהיא בוגדת בו. המערער נדון ל-13 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי והעליון דחו את

ערעוריו.

בת"פ (חד') 13372-02-18 **מדינת ישראל נ' קבדה** (12.09.18) הנאשם הורשע בתקיפה של אחותו, חבל בה ואיים עליה, בין השאר על רקע של התמכרות לאלכוהול, ונדון לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל עם המלצה לשילובו בהליך גמילה בכלא.

בע"פ 4609/14 צורדקר בסט נ' מדינת ישראל (01.03.15) קיבל בית המשפט העליון את ערעור הנאשם שהורשע בניסיון לגרימת חבלה באמצעות בקבוק זכוכית שבור במאבטח של מלון על רקע שכרות והקל בעונשו מ-18 חודשי מאסר ל-9 חודשי מאסר בפועל.

כמו כן ראו לעניין מדיניות הענישה רע"פ 5128/21 אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל בו אושר מתחם ענישה של 15-36 חודשי מאסר בפועל בנסיבות חמורות יותר כנגד 2 מתלוננים וכן רע"פ 6817/22 אשר פריג' נ' מדינת ישראל בו אושר מתחם ענישה של 10-24 חודשי מאסר בפועל.

בענייננו, הנאשם תקף את המתלוננת ודחף אותה בהיותה בהריון מתקדם וזאת על רקע חילוקי דעות כספיים. גם לאחר שניסתה המתלוננת להדוף ממנה את הנאשם, הוא חזר והכה אותה במכת אגרוף בפניה וכאשר ניסתה לזעוק ולהתקשר למשטרה, דקר אותה בכתפה באמצעות סכין מטבח. נסיבות אלה חמורות מאין כמוהן גם אם למתלוננת לא נגרמה נכות. הגוף אולי יחלים אבל הנפש לא תשכח.

לנוכח מכלול נסיבות אלו, אני קובע שמתחם העונש ההולם לנסיבות המקרה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, לצד ענישה הצופה פני עתיד.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם - נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

הנאשם, כבן 29, בעל 7 הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות, בין היתר כלפי המתלוננת, בגין נשא עונשי מאסר. רק בשנת 2017 נדון הנאשם למאסר בפועל של 15 חודשים בגין עבירות אלימות שביצע כלפי המתלוננת ובני משפחתה, גם באמצעות סכין, והנה שב הוא לסורו. הרשעתו האחרונה משנת 2023 בעבירות רכוש ותעבורה ובגין נדון ל-13 חודשי מאסר בפועל כך שלמעשה, ניתן ללמוד שהנאשם איננו חדל מביצוע עבירות ולא הפנים שעליו לשנות את דרכיו הרעות.

הנאשם כאמור לא ביקש הפנייתו לשירות המבחן ולא קיבל כל טיפול שיש בו כדי ללמד על חרטה כנה ושינוי דרכי חשיבתו.

הנזק שנגרם למתלוננת אמנם איננו עניין של מה בכך ובקלות יכול היה להיגרם נזק חמור בהרבה אולם בפועל, הנאשם גרם לחתך אשר הצריך סגירתו בתפרים בלבד. כך גם שמעתי את עמדתה של

המתלוננת הטוענת שסלחה לנאשם ומבקשת שלא למצות עימו את הדין מאחר שהיא זקוקה לו, למרות שברור שגם אם לא יישאר נזק גופני כתוצאה ממעשי הנאשם הכעורים, הרי שסימן נפשי יישאר גם יישאר.

מנגד, אזקוף לזכות הנאשם את העובדה שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך את עדותה של המתלוננת, חסך זמן שיפוטי יקר ולקח אחריות על מעשיו.

כך גם, מצאתי לנכון לתת משקל לכך שהנאשם נתון במעצר מזה כשישה וחצי חודשים, כאשר ידוע שתקופת ותנאי המעצר קשים מתקופת ותנאי המאסר. בנוסף, מובן שבנסיבות אלה בהן המתלוננת והנאשם חולקים 4 ילדים קטנים יחדיו והנאשם הוא המפרנס היחיד, תקופת מאסרו של הנאשם תשפיע גם על המתלוננת וילדיהם. בשים לב לנתון זה, לא אורה על תשלום פיצוי לטובת המתלוננת, שכן כל פיצוי שכזה ישולם בעצם מכיסה וידרדר מצבם הכלכלי שלה ושל ילדיה אף יותר.

בשים לב לנתונים שפורטו, מצאתי לנכון למקם את הנאשם מעט מתחת לרף האמצעי של המתחם ולהטיל על הנאשם תקופת מאסר בפועל, לצד ענישה הצופה פני עתיד.

לאור האמור, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 17 חודשים שיחושב ממועד מעצרו של הנאשם לפי רישומי שב"ס.
2. מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, על כל עבירת מסוג אלימות מסוג פשע על פי חוק העונשין התשל"ז - 1977 ויורשע בה.
3. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, על כל עבירת מסוג אלימות מסוג עוון על פי חוק העונשין התשל"ז - 1977 ויורשע בה.

בנסיבות העניין איני מטיל על הנאשם קנס ו/או פיצוי למתלוננת.

פרוטוקול זה מהווה פקודת מאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ז אב תשפ"ד, 21 אוגוסט 2024, במעמד הצדדים.